

LAPSEN ÄÄNI – TEORIASTA KÄYTÄNTÖÖN

Lapsen ääni ja peruspalvelut-seminaarissa 7.4.2011 pohdittiin 5-10 hengen ryhmissä seminaarin aamupäivän tutkimustulosten merkitystä ja ydinviestiä lasten, vanhempien ja kasvattajien näkökulmasta.

Ryhmät tuottivat seuraavia ajatuksia:

1. YDINVIESTI LAPSILLE

- *Rohkaista näkemään ja kokeilemaan vaihtoehto ja ilmaisemaan omia mielipiteitään*
- *Lapsen mielipiteellä ja tekemisellä on merkitystä, mutta vanhemmat kantavat vastuun päätöksistä*
- *Ole osallinen*
- *Jokainen on osallinen omalla tavallaan, ei ole oikeaa ja väärää*
- *Vaadi tulla kuulluksi! Sinulla on oikeus osallistua itseesi vaikuttavaan päätöksentekoon*
- *Jokainen lapsi on hyvä sellaisena kuin on – ainutkertaisena yksilönä*
- *Kohtaaminen arjessa, osallisena omassa elämässä*
- *Tukea lasta ilmaisemaan mielipiteensä*
- *Rohkaisu, osallisuus*
- *Itsensä arvoostaminen*
- *Erilaisuuden hyväksyminen*
- *Itsetunto*
- *Sosiaalisten suhteiden merkitys*
- *On hyvä että on vaihtoehtoisia tapoja toimia*
- *Osallistuminen, lapsen ääni palveluiden kehittäjänä on tärkeä, kuulluksi tuleminen*
- *Lapsen oman mielipiteen huomioiminen tärkeää. Toiminnan suunnittelun lähtökohtana lapsen paras. Lapsen mielipiteiden havainnoiminen tulisi johtaa toimenpiteisiin lapsen arjen parantamiseksi.*
- *Olet arvokas juuri sellaisena kuin olet*

2. YDINVIESTI VANHEMMILLE

- *Lapset haluavat tavallista arkista puuhailua vanhempiensa kanssa*
- *Kaikkein tärkeintä on kiireetön yhdessäolo perheen kanssa. Myös varhaisen vuorovaikutuksen merkitys korostui. Näillä vaikutusta lapsen kehitykseen ja toimimiseen myös muissa sos.suhteissa.*
- *Lapsi kaipaa, arvostaa ja tarvitsee yhteistä aikaa oman perheen /vanhempien kanssa*
- *Sos.suhteiden merkitys -> yhteinen aika, kuunteleminen*
- *Vaihtoehtoisten toimintatapojen etsiminen yhdessä lapsen kanssa*
- *Yhteinen aika*
- *Ajatella lapsen asemasta/asettua lapsen asemaan*
- *Lapsen kuuleminen*
- *Arvostaa perusasioita, kuten ruoka, lepo, liikunta*
- *Arvomaailman tärkeys*
- *Sisarussuhteiden arvostaminen ja mahdollistaminen*
- *Yhdessä arjessa tekeminen, perheenä!*
- *Vanhempainillat tuloksista*
- *Turvallinen ja tavallinen arki*
- *Kannustakaa lapsia aitoon osallisuuteen. Lapsen näkökulma ei ole sama kuin vanhemman näkökulma!*
- *Yhdessä oleminen ja tekeminen on lapselle tärkeää!*
- *Suorittaminen vapaa-ajalla ei ole tärkeää*
- *Vietä enemmän yhteistä aikaa lapsesi kanssa*
- *Arjen toimintojen sujuminen on vanhemman vastuulla esim. ajoissa nukkumaan meno*
- *Yhteistä aikaa lasten kanssa*
- *Perusyhdessäoloa, ei suurempia virikkeitä/aktiviteetteja*
- *KERRO: "Lapset arvostavat eniten tavanomaista arkea"*
- *Lapsi joutuu liian paljon ottamaan vastuuta päätöksistä, varsinkin eroperheissä*

3. YDINVIESTI KASVATTAJILLE

- *Lapsen mielipide ei aina ole lapsen paras*
- *Kannustaa vanhempia kantamaan aikuisen vastuu*
- *Lasten osallistaminen*
- *Lapsi oppii eniten vertaisiltaan, ei niinkään opettajilta/hoitajilta*
- *Havainnoikaa, osallistakaa ja kannustakaa*
- *Haaste: pysyvät ihmissuhteet (tällä hetkellä liikaa vaihtuvuutta) -> jokaisen lapsen kanssa päästävä aitoon vuorovaikutukseen*
- *Hyvää: tieto "lapsen maailmasta" lisääntyy jatkuvasti ja sitä myös hyödynnetään*
- *Koulumaailmaan katoataan kulttuurimuutosta (miten jaetaan vastuu lapsesta kodin ja koulun välillä?)*
- *Vetäytyvien, "ei-tietävien" lasten huomioiminen, tukeminen -> sosiaalisuuden tukeminen*
- *Välineitä erilaisten lasten kanssa toimimiseen, esim. draama jne.; pedagogiset taidot*
- *Kasvattajien mahdollisuus yksinäisyyden ehkäisyssä*
- *Lapsen kuuleminen/arvostaminen*
- *Kannustakaa vanhempia yhteisöllisyyteen*
- *Perusasioiden korostaminen*
- *Lapsen näkeminen omana itsenään*
- *Vanhemmuuden tukeminen*
- *Sosiaalisten suhteiden merkityksen ottaminen huomioon opetuksessa ja kasvatuksessa*
- *Oppiminen tapahtuu vuorovaikutuksessa ja on muuta kuin vain kirjatut tavoitteet*
- *Huomion kiinnittäminen vetäytyviin ja estyneisiin lapsiin*
- *Päätöksenteossa lasten ja nuorten hyvinvointitiedon käyttäminen hyödyksi*
- *Koulu, päivähoito yms. mahdollisuudet tukea erilaisia persoonia, lapsia vuorovaikutustaitojen kehittymistä erilaisin tavoin ja näin ennaltaehkäistä syrjäytymistä*
- *Lapsen äänen kuuleminen, hiljaisen vetäytyvän lapsen huomioiminen ja tukeminen toisten seuraan*
- *Kiusaamistilanteiden hyvä hoitaminen*
- *Havainnoinnin jälkeisen pedagogiikan kehittäminen tukemaan yhteisöllisiä ja sosiaalisia taitoja*
- *Isät aina äitien (= molemmat vanhemmat) kanssa lasten asioista keskustelemaan*
- *Varokaa vallankaappausta! Jokaisen näkökulma esiin.*
- *Hyväksytään se, että lapsella on oma näkökulmansa ja omat yksilölliset tarpeensa, vaikka tilanne saattaa aikuisesta olla jonkin tunteen sävyttämistä.*